

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКУ
25 сот.

Виде згадана стаття А. Гравеллі в останньому числі „Антиевропи“ спиняється власне на цій фразі Мусоліні, розяснює її та намічує різні етапи для поширення фашизму. Ідеї в цілому свідать.

З огляду саме на авторитетність журналу (ного дир. Гравеллі з одного боку, і з огляду на те також, що в реєстрі революційних фашистських сил А. Гравеллі не забув і про україн-

ський національний рух, присвятивши йому особливу увагу, вважаємо необхідним аргументувати найбільш важливі тези його статті для українських читачів.

„Прийшов уже час, — пише Гравеллі, — щоб політичні сили Європи відірвалися на решті від своєї „симпатизуючої“ до фашизму форми, і наважилися прийняти не лише ідеї, але й ту відповідальність, методи й акції, що належать кожному в цікавій, скомплікованій і трагічній теперішній європейській ситуації. Акція, що її вимагається, має бути неухильна, як безжалісна є також закон сучасного життя. Або по одному боці, або по другому. Сидіння ж між двома стільцями приводить зрештою до поразки, до знищення. Тому, щоб перемогти, треба бути певним себе, треба єдинитися. Єдинитися у мусолінізм!“

„Ми наводимося, — пише він далі, — в стабільній перманентній революції: різні національні країни підготовляють виникнення фашистських сил, що жадають жити на новий лад. І ми, італійські революційні фашисти, проголошуючи універсальний фашизм, не хочемо замикатися в незалежності нашої перемоги і нашого руху: стверджуємо, що італійський фашизм буде допомогати творенню і зміцнюванню аналогічних рухів і в інших країнах... Існує тактика і стратегія революції. Тепер розпочинається неможлива боротьба фашизму проти його наймогутніших ворогів: необхідно знищити інтернаціональні об'єднання плутократичних і комуністичних сил. Мусимо перейти з оборони в наступ, якщо не хочемо виснажитися...“

„Комуністичний мід до певної міри примусив світ рухатися і в дечому амінія уже його вигнали: бо саме прості ідеї виявляють себе, як ідеї-мотори. Ідеї, що стрясують світом. Ми також не можемо єдинитися з елементами, що роблять все можливе, щоб ситуація не відмінялася. Треба вводити в світ з простими ідеями... Відмінні антитеза є ясна: Або ми, або вони! Або наші ідеї, або їхні. Або наша держава, або їхня...“

І далі маленька погроза а Іа Гітлер у бік буржуазної Європи: „А в Європі хай уважають: іноді може бути, що крайності стикаються. Фашизм не дасть стиснути себе за ший: ми поширимо революцію...“

Ваш кореспондент не раз звертав вже увагу на цю революційність італійського фашизму, на його цілковите заперечення існуючого капіталістичного з одного і комуністичного ладу з другого боку. На їх місце фашизм хоче поставити корпоративний лад. Без корпоративізму, — сказав Мусоліні, — нема справжнього фашизму.

І тому власне, як пише далі Гравеллі, італійські фашисти відносилися з недовіром до всяких інших „фашизмів“, що виникали в Європі. Вони боялися імітації їх методів і компромісів їх імення в цілях справжнісінького реакційного консерватизму, тим часом як італійський фашизм власне спрямований проти цього реакційного консерватизму.

Евг. Онацький.

(Докінчення буде.)

Про датки у церквах.

Чи потрібний дозвіл влади на збірку у церкві на „Рідну Школу“?

Находить час традиційних колед і збірок на добродійні цілі, та зокрема на Рідну Школу. Влада несправедливо приміює тут закон про збірки і карає наших священників, а статті посла д-ра Барана (в „Ділі“ з 23 VII. 1930) про покарання за таку збірку о. Виницького в Глубічка — готова настрашити наше священство від виконання доручень ординаріатів у тому напрямі. Подаючи оце від себе кілька уваг у цій справі, вважаю, що це не лише теоретичні міркування, але напрані — це моя практична оборона клієнтів, довіри успішна в усіх без винятку випадках.

Передовсім треба підкреслити, що на основі обов'язуючих постанов, датки в церкві, ужиті на добродійні чи освітні цілі можуть бути аналізовані лише з погляду їх приватно-правного характеру, у світлі норм цивільного закону, однак в

якшому разі не можна їх розглядати на площині публічно-карній.

Всякі датки чи збірки в заборонені на цілі не дозволені; на цілі дозволені — приватні датки все і всюди допустимі, а лиш публічні збірки вимагають дозволу влади. Тому ясно, що лише улагодження публічних збірок на Рідну Школу і т. п. цілі вимагає дозволу влади.

Однак церковні збірки не є ані публічні, ані навіть збірками взагалі в правовому розумінні!

„Публічність“ церковної збірки є повним непорозумінням. Критерії „публічності“ є в праві різні. Зосібна в карному праві рішають точні дефініції поодиноких злочинів, але нема ніякої такої дефініції, що торкалась би збірки, бо це постановою адміністраційного права, а не карного в тісній розумінню.

Тому треба сягнути до загальних понять злочинів і права.

Льогічно — не може бути мови про „публічність“ там, де в гру входить лише одна особа, правно — сама більша скількість осіб на дає характеру „публічності“. Римське *quilibet ex* *populo* в тут найкращим поназником границі між приватним та публічним характером; те, що доступне всякому в вулиці, має характер публічний; те, що доступне лише членом такої чи іншої спільноти, має характер приватний. Як учать на лекціях у школі, на політичних зборах однодумців чи хочби на заборі і т. п., обмежується до членів тих гуртів і доступ тузи для кожного з вулиці є неможливий, так само збірка серед таких гуртів звичаєм постійним чи тимчасовим вузлом спільноти, є приватна. Тому навіть збір не назве збіркою серед учеників, партійних однодумців, чи учасників забори — на бібліотеку, на цілі партії чи на оплату музики — публічною збіркою.

Колиж така спільнота існує не лиш *in facti*, але й правно признана, то вона творить особливий правний одиницю. В таких випадках говорим не до речі сама дискусія про публічний характер якихнебудь функцій внутрі такої одиниці бо для права не така сама цілість, як особа фізична у відношенні до осіб, які стоять поза даною спільнотою.

Церква є саме такою „признаною правною особою“, а тому збірки докочані внутрі часток членів тої правної одиниці — в внутрішній, себто приватній справі тої особи.

Крім того збірка й саме її поняття нерозривно зв'язані з поняттям випадковості; доразовий характер збірки є суттєвою частиною змісту поняття збірки. Зокрема збірка дає майно, яке є цілком різне від майна жертводавців і збираючих (т. зв. *Zweck- u. Sammelvermögen*); теорія й практика схильні навіть признавати за таким майном окремішній правно-особовий характер.

Датки в церкві не є випадкові ані доразові, тому, що це постійне й нормальне джерело доходу церкви: церква є власницею всякого доходу з таких джерел і це цілком приватна справа церковного комітету розпоряджатися тим доходом, чи то згідно зі згодою заповідженням пляном чи то та підставі певного свого рішення. Постійний характер церковних датків, складаних до диспозиції церкви, відбиває церковним збіркою характер і суть звичайної збірки так у льогічному як і правовому розумінні. Інакше, треба би вважати й дохід жебраків „збіркою“, ба навіть „публічною“, бо вони не обмежені ні критерієм простору, ні осіб — всюди й до всякого року протягають. Вийшов би з цього очевидний абсурд.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 2. СІЧНЯ 1931.

СТ. СІРОПОЛКО.

ОГЛЯД НОВИН

З ДИТЯЧОЇ ТА ПОПУЛЯРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.

(Докінчення.)

Коли і хто заперечував значіння М. Гоголя, як великого письменника, що оце А. Котович відважився взяти на себе „виправдання“ Гоголя-письменника?

Добре зробив би видавець, колиб стримався від поширювання цієї цілковито невдалої книжки...

Надзвичайно цінним придбанням дитячої літератури є нова книжка О. Олеся: „Княжі часи“ (вид. „Неділя“, 168 стор., ціна незначена), де наш славний поет подає образний опис нашого минулого та вміло прищеплює читачеві стимул до праці для служення своєму народові. На жаль, книжка — повна друкарських помилок. Передмову М. Голубця мало зрозуміють діти, а тому не буде шкоди, як вони її зовсім оминуть.

Досить живо відновлюють нашу старовину також історичні оповідання В. Бірчака: „Володар Ростиславич“ (176 стор., з двома ілюстраціями П. І. Холодного, 2 зол.); А. Чайковського: „Сонце заходить“ (207 стор., 4 зол., обидві книжки вид. Т-ва „Просвіта“ у Львові). В першому оповіданні йде мова про щасливий вислід бою Володимира Ростиславича разом з Давидом Ігоровичем проти Угорів під Перемишлем у 1099 р. Автор віне у своє оповідання епізод — приїзд грецького царенка до Володимира Ростиславича, щоб просити руку його доньки Анни. Після щасливої перемоги ворога й відбувається самий обряд сватання.

В оповіданні „Сонце заходить“ автор змальовує останню спробу козацької старшини відстояти самостійність Запоріжжя, „не дати зайти козацькому сонцю“. Безперечно, кожний з інтересом прочитає новий твір шановного автора. Не можу не зробити лише одного зауваження: на мій погляд, не слід сучасні вислови та епітети вкладати в уста дівчих осіб кінця 18. віку. Конкретно, чи міг донський козак на бен-

кеті полковника Кандиби кваліфікувати Росію, як „люрму народів“?

Накінєць, згадаю тут „Історію України для народу“ (вид. Т-ва „Просвіта“ у Львові, 48 стор., 1.80 зол.), що так живо й просто написав І. Крип'якевич. Книжка ілюстрована багатьма малюнками та мапою. Автор довів свій виклад до світлої хвилини нашої історії — до проголошення 21. січня 1919 р. об'єднання всіх українських земель в одну державу. Будемо сподіватися, що автор незабаром випустить у світ об'цяну ним нову книжку, де розкаже історію України нових часів.

Для дітей старшого віку призначені такі книжки: 1) О. Кобняльська: „Людина“ (вид. „Для школи і дому“, 76 стор., 2 зол.). Це є перший твір нашої славної письменниці, що має спочатку назву „Вона вийшла заміж“.

2) Б. Лепкий: „Під ялинку“ (111 стор., з багатьма ілюстраціями С. Гордицького, 2.60 зол.). Автор своєю збіркою віршів і оповідань, переважно зв'язаних темою навколо спогадів автора про Свят-вечір, зробив красний подарунок не тільки для молоді, але й для дорослих, які при читанні цієї збірки переживуть разом з автором світлі спогади зі своїх дитячих років.

Для цієї-ж категорії читачів надаються дві історичних праці О. Терлецького: „Україна заборолоні культури й цивілізації перед степовиками“ (92 стор., з мапою та ілюстраціями, 1.80 зол.); „Вплив природи на історію України“ (75 стор., з мапами, образками та діаграмою, 1.50 зол., обидві книжки — вид. Т-ва „Просвіта“ у Львові). В першій праці автор ґрунтовно доводить, що Україна значно перевищує Польщу й Росію в боротьбі зі степовиками, а тим самим відіграла велику роль для культури й цивілізації всього людства. В другій праці автор крок за кроком являє, як окремі умови природи України (географічні, етнографічні, господарські й т. п.) впливають на історію й майбутню долю України, та приходять до висновку, що природа України обіцяє нам славне майбутнє. Однак не можу погодитися з думкою автора, що великий простір нашої країни вплинув на те, що українське населення визначається широкими поглядами, нераз дуже крайніми ідеями в своїх партійних програмах (соціалізм, комунізм).

Правда, — українське населення в масі своїй має широкий демократичний світогляд, але воно є далеке від комунізму, бо стоїть на ґрунті індивідуальності господарства.

В обох працях автор відзначається гарною, простою мовою. От тільки трохи вражають такі слова, як вишній, почетний...

Накінєць, великим придбанням для нашої молоді є вихід у світ 2-ої частини 1-го тому „Кобзаря“ Т. Шевченка з поясненнями д-ра М. Сабата (122 стор., 2.40 зол., вид. „Для школи і дому“). Після кожного тексту поезій Т. Шевченка (з наведенням наголосів у кожному слові) подано тут зміст і план будови поезії. В кінці подано примітки, в яких пояснюються незрозумілі слова. Все це виконано редактором з надзвичайною вмілістю. Перед загальною вартістю цієї праці, яку перевів д-р М. Сабат над редактуванням „Кобзаря“, марніють деякі огріхи, як уживання в редакційних статтях деяких чужих слів, без яких можна було-б обійтися (алюзія зам. натяк, експіція зам. покута й ін.), або не зовсім правильне пояснення слова „шашанк“.

Буде велика шкода, якщо наслідком смерті редактора припиниться даліше видання „Кобзаря“, так прекрасно розпочатого небіжчиком для потреб школи й родини.

З цього стислого огляду новин дитячої та популярної літератури видно, що минулий рік не мало дав корисної лектури для нашої молоді.

На першому місці по кількості видрукованих аркушів стоїть видавництво Т-ва „Просвіта“ у Львові. Треба дивуватися, як „Просвіта“ спромоглася при своїй матеріальній скруті так інтенсивно розвинути видавничу діяльність. Всі видання „Просвіти“ відзначаються цілком пристойним виглядом і бездоганною корекцією. А книжку Б. Лепкого: „Під ялинку“ видано, як на наш час, навіть розкішно.

На другому місці по кількості видрукованих аркушів стоїть М. Таранько. Тут приходиться висловити ще більший подив тій енергії й витревалості, з якою М. Таранько присвятив себе виданню дитячої літератури. Залишається позаяжати більше дбайливої корекції та старанної редакції тексту в нових виданнях цього заслуженого діяча на культурно-просвітньому полі.

Тому про збірку грошей, а тим менше пущати, не може бути й мови, а в слід за тим, не треба для церковних датків на „Рідну Школу“ грати окремого адміністративного дозволу.

Як садити в поштові аналіз датків у церкви, гартувати збірками, — датки в доходу церкви, а така чи інша заява священника чи церковного комітету — є лиш обіцяною даровини доходу церкви на якусь ціль, в цілості чи частині. Така обіцянка даровини правдою не вважається, зібрані гроші не лиш як частину нормального доходу творять майно церкви, але вже через само змішання грошей у спільній церковній касі — вони мусять стати платістю церкви.

Як розпоряджатися грошми в церковній касі, про це рішає не якийсь адміністративний комітет, а лише церковний комітет як власник, він додержує обіцянки або ні, дає на цілі ті або інші, а навіть в разі потреби сама церква має право ці гроші використувати, бо жертводавцем є лише церква; тому використування тих грошей напр. на церковні цілі ніхто не допустився би злочину спрощення.

Тому було б вказано, щоб священники при своїх збірках до вірних в справі датків — вирішано піджеслювали, що церква пожертвує на дану ціль зі своїх доходів саме таку високу суму, яка вказана в той „таці“ чи того дня для церкви. Для обережності могли б священники подбати про письмений ухвалу церковного комітету, які треба би лише відчитати й пояснити. Такий зміст ухвали, зужиткований в разі потреби, виключить всяку дискусію наї паральності церковних датків. Така ухвала повинна звучати: Комітет ухвалив жертвувати з церковної каси на таку то ціль таку високую суму, як високий буде дохід церкви в той „таці“, чи з того дня і т. п. Річ у тім, що не гу, а лише таку суму, й не вірні, а лише церква пожертвує зі свого доходу.

Та конструкція й обережність виключить саму можливість карання тих справ.

Крім того церква — на основі конкордату і канону 1503, кодексу канонічного права — має право без дозволу влади улаштовувати дійсні і то публичні зборки для побожних цілей і інститутів. Щонайвище коляди могли б підпадати під поняття таких збірок, але й там церква збирає не „на свою користь“, а згідно з традицією дає лише леобов'язуючі обіцянки деяких пожертв на різні добродійні чи освітні дозволені цілі.

Станиславів, 28. грудня 1930.

Д-р А. Перегінець.

ФОРТЕП'ЯНИ

П'ЯНИКА, ГАРМОНІЇ, ГРАМОФОНИ
І ПЛИТИ (український реп.)

Найбільший вибір. — — Догідні умови.

КОНРАД КАІМ І СИН

Вулиця, вул. Коперника 11. тел. 20 45 1159 — 7

В пралісах Бурми ллється кров.

АТЕ подає з Лондону, що у пралісах Бурми іде кривава боротьба збунтованих тубильців із англійцями. Під Таравадою англійці збили 50 повстанців. В одній селі тубильці збили одного англійця, за що спалили ціле село.

Сталін їде на Україну.

АТЕ повідомляє з Риги, що Сталін у найближчій часі вибирається в подорож на Україну, щоб перевести інспекцію та пізнати на місцях виследи п'ятилітні. Сталін поїде з групою урядовців у тім поїзді, в якому їздив цар. Диктатор відвідає Харків і Донецький басейн та різні комуні. З Москви виїхало безліч агентів ДПУ охоронити Сталіна від замахів.

Брат Муссоліні про ревізію кордонів.

Брат Муссоліні Арнальдо помістив у „Польо д'Італія“ статтю „Справедливість для народів“, у якій стверджує, що тільки ревізія мирових договорів забезпечить Європі мир та відродить держави. Теперішні кордони утворено без розмислу і вони подібні до кільчастих пролів підчас війни.

СНІГІВЦІ І ЧОБОТИ

для дітей і молоді
в надзвичайний вибір і по захоплюючій цінах — поручає —

Перший спеціальний магазин

Діточої обuvi AL-SA-DO

Львів, вул. Сикстуська 19. 3-3

Найновіші моделі жіночих торбинок
та вибагливу шкіряну галантерію поручає
ФАБРИКА КУФРІВ І ТОРБ
Леопольда Розенцвайга
Львів, вул. Сикстуська ч. 3.

Виборчі виследи до сенату.

КАЛУЩИНА.

Управління до голосування до сенату в цілому повіті 35.603. Голосувало дійсно 25.603 (70.2 проц. виборців), по вказу зі старостами перед станиславською окружною комісією 29.848 (84 проц.). В порівнянні до соймових виборів в виборчій фреквенції менша на 3 проц. (на селах же були відомі штучки із дописуванням, відписуванням тощо!), але з відданих голосів листа ч.

11, вказує пропорційно приріст з проц. голосів, 66.71 проц. відданих голосів (до 1928 — 66.71 проц.). Подрібні виследи подані нижче подана таблиця. Для зрозуміння цього вказу зазначуємо, що в рубриці „голосувало“ під знаком „ком.“ є подане число виборців, що дійсно віддали голоси, а під знаком „Стан.“ число відданих голосів, вказаних старостом перед окружною комісією в Станиславові.

Ч. ком.	Громада	Голосувало		Місцеві комісії				До Станиславово			
		Ком.	Стан.	записали голосів на листу				дійшло голосів на листу			
				1	11	14	25	1	11	14	25
1.	Бабин Сер.	277	277	36	241	—	—	241	36	—	—
2.	Бабин Зар.	227	227	28	204	—	—	204	28	—	—
3.	Бережанця	463	464	102	271	—	—	370	124	—	—
4.	Берлоги	253	253	26	224	3	—	26	224	3	—
5.	Болохів	260	260	11	244	5	—	11	244	5	—
6.	Хотинь	428	478	41	335	2	—	291	135	2	—
7.	Цвіткова	—	157	—	—	—	—	39	128	—	—
8.	Дуброва	148	148	27	119	2	—	121	27	—	—
9.	Добровляни	179	179	15	159	—	—	15	159	—	—
10.	Довга Кал.	112	309	9	103	—	—	206	103	—	—
11.	Довга Войн.	440	548	30	365	—	—	333	215	—	—
12.	Долбогі	376	376	67	309	—	—	309	67	—	—
13.	Довжків	—	177	—	—	—	—	131	12	—	—
14.	Дубовиця	172	173	20	148	—	—	148	20	—	—
15.	Грабівка	323	423	6	308	9	—	206	208	9	—
16.	Голінь	543	750	78	452	2	—	498	252	—	—
17.	Гуменів	178	232	26	150	—	—	80	150	—	—
18.	Ясень	450	1100	51	305	21	—	671	393	21	—
19.	Яворівка	177	177	65	112	—	—	65	112	—	—
20.	Калодна	359	449	25	334	—	—	324	125	—	—
21.	Калуш I.	775	775	633	126	1	—	633	126	1	—
22.	Калуш II.	765	765	579	141	4	1	579	141	4	1
23.	Калуш III.	837	837	435	295	2	3	435	295	2	3
24.	Калуш IV.	818	818	415	170	1	7	415	170	1	7
25.	Камінь	337	455	6	328	4	—	123	328	4	—
26.	Копанки	329	526	54	273	—	—	251	273	—	—
27.	Красна	432	560	9	402	10	—	290	250	10	—
28.	Кропивник	379	625	21	355	—	—	395	230	—	—
29.	Лавдестрай	—	127	—	—	—	—	109	—	—	—
30.	Лдзіне	307	367	18	287	2	—	78	287	—	—
31.	Лука	232	232	55	175	—	—	175	55	—	—
32.	Майдан	191	261	35	153	1	—	205	53	1	—
33.	Медина	397	397	32	365	—	—	365	32	—	—
34.	Мостище	438	438	11	425	—	—	11	425	—	—
35.	Можківці	145	145	13	131	1	—	13	131	1	—
36.	Мислів	305	305	26	277	2	—	126	177	2	—
37.	Небилів	380	880	82	294	3	56	582	234	3	55
38.	Негівці	473	473	121	349	2	—	121	349	2	—
39.	Новиця	450	1250	62	386	1	—	842	356	1	—
40.	Павликівка	154	201	70	61	—	—	180	21	—	—
41.	Перекося	313	313	53	256	—	—	153	166	—	—
42.	Петраки	402	682	129	264	9	—	409	264	9	—
43.	Підгорки	477	477	45	392	2	4	45	392	2	4
44.	Підмхайлів	—	920	—	—	—	—	532	67	—	—
45.	Піло	487	467	11	455	—	—	311	155	—	—
46.	Перевозець	266	266	23	243	—	—	243	23	—	—
47.	Прислоп	214	360	50	158	6	—	296	55	6	—
48.	Рівня	404	537	47	357	—	—	293	244	—	—
49.	Рипанка	195	195	77	117	—	—	77	117	—	—
50.	Середне	155	155	50	104	—	—	104	50	—	—
51.	Сільце	237	237	51	186	—	—	186	51	—	—
52.	Сасівка Кал.	192	292	24	167	—	—	124	167	—	—
53.	Сасівка Войн.	328	328	22	300	2	—	300	22	2	—
54.	Славки	220	322	105	115	—	—	277	44	—	—
55.	Слобода Неб.	—	150	—	—	—	—	99	51	—	—
56.	Слобода Рівн.	161	161	10	150	1	—	10	150	1	—
57.	Слобідка	114	114	12	102	—	—	12	102	—	—
58.	Станькова	500	601	7	459	4	—	364	233	4	—
59.	Студинка	440	440	36	399	3	10	38	399	3	10
60.	Томашівці I.	513	513	38	474	—	—	474	38	—	—
61.	Томашівці II.	313	410	295	12	—	—	392	15	—	—
62.	Топільське	137	137	12	125	—	—	12	125	—	—
63.	Тужилів	252	252	21	228	—	—	21	228	—	—
64.	Угарсталь	—	136	—	—	—	—	129	3	—	—
65.	Угринів Ст.	238	238	15	223	—	—	115	123	—	—
66.	Угринів Сен.	374	374	3	367	2	—	203	167	2	—
67.	Верхня	510	614	29	475	3	—	356	225	—	—
68.	Вістова	257	257	31	214	—	—	214	31	—	—
69.	Воянівці	710	710	359	350	1	—	359	350	1	—
70.	Завіт	537	539	47	490	—	—	247	290	—	—
71.	Завадка	504	660	62	461	14	—	458	201	—	—
	Збора	369	369	12	353	4	—	12	353	4	—
Разом:		25.005	29.848	6429	17.785	138	79	17.197	11.548	117	61
		(70.2%)	(84.4%)	(25.7%)	(71.4%)						

Нема даних від мужів довіри в Довжків і Підмхайлів, де не допущено наших мужів довіри, з Цвіткової і Слободи Небилівської Томашівці II.

— це колонія польська, Лавдестрай і Угарсталь — це колонія німецька.

Оголошення до святочного числа „Діла“

яке вийде в значно збільшенім обсязі і накладі в п'яторок дня 6. січня 1931 р. приймає Адміністрація „Діла“ найпізніше до понеділка 5. січня до години 13.

Студентські справи.

Загальні Збори Української Студ. Громади у Варшаві.

Дня 26. XII. 1930 року у Варшаві в приміщенні Українського Студентського Дому при вул. Брудневській ч. 14 відбулися Загальні Збори Української Студентської Громади. До Управи У. С. Г. на звищній семестр увійшли такі особи: 1) голова — Дмитро Нестеренко, 2) заст. голови і преса — Валеріян Сагайдаківський, 3) секретар І. — Микола Масалів, 4) секретар ІІ. — Юрій Огієнко, 5) скарбник — Еміль Нестеруківна, 6) реф. господ. та освіти, — Ірена Макарушка, 7) реф. допомогівий — Юрій Черкавський.

Нова Управа головну увагу в своїй діяльності звертатиме на зміцнення матеріального стану У. С. Г. у Варшаві, тим більше, що Загальні Збори доручили їй придбати по можливості власну домівку.

Слід підкреслити, що в сучасний мент матеріальний стан Громади настільки поліпшився.

Управа У. С. Г. має можливість виплатити неможливим студентам допомоги, позички та навіть стипендії.

Під осуд Українського Громадянства.

Управа Української Студентської Громади у Варшаві доводить до відома Українського Громадянства, що Товариство Допомоги Студентам Українцям у Варшаві на чолі якого стоїть проф. Роман Смоль Стоцький, дня 6. грудня м. р. вининило Українську Студентську Громаду з помешкання, з якого Громада користалася на підставі умови з Товариством Допомоги, на котре українське студентство переводило збірки. Таким чином Товариство Допомоги позбавило одну Українську Студентську організацію у Варшаві змоги влаштувати реферати і сходини.

Перед повідомленням Управи У. С. Г. про речивень експісії Товариство Допомоги вже подбало про поставлення сторожа, даючи йому доручення в брутальний спосіб, уживаючи фізичної сили, усувати товаришок і товаришів за двері. Управа У. С. Г. з доручення Загальних Зборів висловлює свій рішучий протест проти такого поступовання Товариства Допомоги та піддає цю справу на осуд широким колом Українського Громадянства.

ЗА УПРАВУ:

Дмитро Нестеренко,
голова.

Микола Масалів,
секретар.

З життя Студентської Громади в Познані.

В познаньській університеті студіює чимале число українців, бо около 130 осіб обох полів, з котрих переважають кількістю гуртує товариство фахово „Громада Студентів України“. На жаль, як зрештою в кожнім, а спеціально в українській громадянстві це так часто буває, живе й у нашому Познані декілька ревних і тихих патріотів, котрі не вважають кописним належати до якогонебудь товариства, навіть до професійно-студентського, котре гуртує всіх студентів українців без огляду на їх політичні чи ідеологічні переконання.

Наша Громада нахилила під цю пору кругло 115 членів. У ній внутрі потворилися секції, котрі мають ще й свої спеціальні завдання. Секція позичково-допомогова „Самопоміч“ задля своїх цілей є предметом може найбільшого заінтересування серед загальної громади. На цьому місці хотілося згадати, що повинна секція дістала в минулому році цінну допомогу від Експ. Митрофанита гр. Шеніцького. Далеко слід назвати „Секцію Студенток“, котра займається влаштуванням чайних вечорів, вечериць, святочних комерсів і т. д. Спортова секція управляє ріжнородні спорти. Окрім тих секцій існують при Громаді два гурти: гурток лікарів-нострифікантів (около 30 осіб) та гурток гігієнічний, що має на меті ріжні фахові реферати.

Загальна діяльність Громади проявляється в улаштуванні дискусійних рефератів на теми літучі, суспільно-політичні, ідеологічні і т. п., святочних сходів, прогулянок і т. д. Позатим існує гарне товариське співжиття поміж членами, котре могло би бути ще краще, колиб далось якимсь способом усунути надмірне може перечулення на тій т. зв. „донорських справ“, бо це явище дійсно „рибноє в останніх часах дато-

льогічний стан на терені познаньської Громади

Як то-року, так і цього року відбулися до сїєї жни Загальні Збори, на котрих вибрано отсей видалі: Михалевський Богдан — голова, Престашевський Олександр — заст. голови, Веретанський Василь — секретар, Гідан Володимир — скарбник, Гарасевичіна Леся — бібліотекар, Лущкий Роман — пресовий референт, Макодуха Володимир — господар, Пашкевичіна Ціля і Кекін Роман — виділов, Скодолов Роман і Суботський Богдан — контрольна комісія.

Відрубно від Громади, як товариства загально студентського, розвивається гарно ідеологічний гурт Корпорації Чорноморе, котра об'єднує в собі невеличке число людей, більш охочих до праці на ідеологічній полі та більш зі собою азжитих Діяльнїсті, кооперації опера на засади карности та одностї Корпорація займає визначну роль в житті цілої Громади. Позатим Чорноморе — Познань перша допустила до своїх рятів українських студенток, котрі до цього часу займали в ній місце падавичайних членів, а вже цього року починають творити свою окрему жіночу корпорацію під назвою матерійної Корпорації Чорноморе Це буде перша українська жіноча студентська корпорація.

Наприкінці варті долати, що наш гурток став в останніх часах також предметом наївки в познаньській елїтній пресі. На ту наївку гурток реагував, розуміється, дорогою легальною.

ОСТАННІ ВІСТІ

ВІДГОМІН „ПАЦИФІКАЦІЇ“.

„Хвіля“ повідомляє: „Манчестер Гардієн“ приніс звіт делегатки Жіночої Ліги в Женеві англійки міс Шіпсгенке, яка разом із представницею австрійських жінок відвідала недавно Сх. Галичину. Рівночасно той часопис у передовні обговорює факти подані у звіті та домагається від Англії, аби тую справу порушила на найближчій сесії Ради Ліги Націй.

Рівночасно льондонська преса оголошує відповідь, яку дав міністр закордонних справ Гендерсон Союзові Демократичної Контролі, який із кількадесятьма послами Лейбур Парті також звернувся з петицією в українській справі. Мін. Гендерсон відповів, що всі зажадання разом із долученими до них замітками польського уряду Рада Ліги Націй розгляне докладно.

Б. БЕРЕСТЕЙСЬКІ ВІЗНИ ВІДДАДУТЬ ОРДЕРИ.

В половині січня відбудеться у Варшаві конференція всіх польських в'язнів, які сиділи у Бересті. В конференції візьмуть участь і їх оборонці. На конференції зберуть дальші докази, що ілюструють поступовання військових, під яких доглядом сиділи в'язні в Бересті. Є теж пропозиція, щоби в'язні-посли, що сиділи в Бересті, серед яких є відзначені ордерами, як нпр. Білого Орла (пос. Вітос), Польонія Рєстїгута та військовими відзнаками Віртуті Мілітарі й Хрестом Хоробрих, щоби всі ті ордери відіслали назад до розпорядження влади.

СЛІДСТВО ПРОТИ МАЙОРА КУБАЛІ ЗДЕРЖАЛИ.

Слідство проти майора-летуна Кубалі за несубординацію закінчено. Прокуратор постановив умерити дальше слідство. Так закінчилася справа, що й за кордонами відбилася відгомоном.

ВЛОМ ДО „ЗВІОНЗКУ ЛЕГІОНІСТІВ“.

У „Звїонзку Легіоністів“ у Львові при вул. Городецькій 69. у тютюневій гуртївнї злодії розбили касу та забрали все що було. Готівкою забрали 9.500 зол. і браванінг вартости 70 зол.

КАСІЕР КАСИ ХОРИХ КРАВ ГРОШІ.

Проти касієра львівської Каси Хорих Йос. Гуля відбувається розправа за те, що вкрав 9 тис. зол. 50 сот.

ЩЕ РАЗ ХОТІВ УТІКАТИ?

Польські джерела повідомляють нібито О-сип Коновалець, який сидить під закидом саботажі в тюрмі при вул. Казимірівській, хотів у текти відтам уже вдруге з ІІ. поверха, куди його перенесли з І. пов. після намаганої втечі. Коновалець, мовляв, зробив собі отвір в стіні біля печі. Його перевели шераз до іншої келії.

БОЇ НА КАВКАЗІ.

Грузинське пресове бюро у Женеві повідомляє із Тифлісу, що наслідком зірвання переговорів між СРСР і кавкаськими повстанцями почалися збройні сутички. Більшовики розстріляли багато визначних кавкаських діячів.

НЕВДАЛИЙ ПОХІД НА СМІРНУ.

Із Стамбулу повідомляють, що турецькі реакціонери, на випадок успіху їх замірів, плянували похід на Смирну. Арештували або помістили під поліційний наглядом 70 людей зі села Безалли, біля Менемени.

Дня 30 грудня парламентарна група національної партії вислухала урядове експозе про події в Менемени і одобрила видані розпорядки.

НЕСПОКІЙ В ІНДІЇ.

Тижневий рапорт Індійського уряду повідомляє, що в ріжних провінціях намагалися індійці скріпити цив. непослух, головню в околицях Бенгалю та Калькути. Агітують, щоб не платити податків і коміршого. Цій акції сприяв заг. хаїборобська скрута. Були акти терору. Ген. губернатор видав розпорядки про контролю праці та про засоби, що перешкоджували би підбурюванню до неплатення податків.

НОВИНКИ

Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотограф Лев Янушевич.

— Конфіскація „Діла“. Новий рік розпочали ми під злими авспіціями: вчорашнє (1) число „Діла“ підпало конфіскації аж у чотирьох місцях. Одна біла пляма всадилася у перелову статтю „На порозі нового року“, дві великі плями в другу статтю „В. Г. Стід про Польщу“, четверта пляма — найбільша — в третю статтю п. з. „Єдиний голос“.

— В добу грипи. У звязку з грипою, яка па-нує, досвідчені лікарі радять, що на випадок цієї недуги треба передусім положитись до ліжка, бо ця недуга при простуді легко комплікується. Радять також уживати аспіріну Баєра, яку можна дістати у всіх апіках, бо ця аспірина не тільки що зменшує біль голови, але взагалі впливає дуже корисно в боротьбі організму з грипою.

— Продовження святочних ферій. Кураторія Шкільної Львівської Округи повідомляє, що святочні ферії продовжено до 6. січня 1931. включно в усіх школах м. Львова, які святкують свята по латинському обряді Розпорядок цей виданий у звязку з шалючою грипою.

— Ідеальний муж. Львівську поліцію повідомлено, що Іван Дронг, замешкалий при вул. Лешинського 33. побив свою жінку дрючком так сильно, що бідна жінка втратила притомність. Ідеальний муж, якого імя вказує на замишування до дрючка, буде відповідати перепет судом.

— Ще один залюблений капраль. У Столицях у Виленщині капраль Жигмонт Пйонткозський на забаві застрілив 18-літню Анну Барсікіну за те, що вона не хотіла з ним потанцювати.

— Загоріли на смерть. У Букачівцях у пекарні челядики напалили в печі, засунули комин передчасно та поклалися спати. Два челядики, Паннер і Зелінгер, померли наслідком того.

— Фанатизм сектантів. В Городищі коло Вильна утворилася якась релігійна секта, з якою католицький священик Зельба провадив зап'яту боротьбу. Сектанти довго погрожували священикові, а вкінці напали на нього вночі і побили так, що цей бореться зі смертю.

— Ватиканська держава перевела на дніх перепис свого населення. Ця держава має тільки 939 горожан, з того 495 італійців, 118 швайцарців із походження, 8 французів, 8 німців, 3 еспанців, 2 буаших голандських горожан, одного австрійця, одного шведа і одного священика з Абіссинії. Швайцарці майже всі поліційанти. Крім цього в цій державі живе 300 чужоземців.

— Чого бажає Крамарж? Дня 28. грудня 1930. ЧСР святкувала 70-ліття свого визначного політика Крамаржа. Майже 20.000 осіб зложило йому свій поклін. На величавім бенкеті Крамарж, промовляючи до присутніх, сказав „Одиноким моїм бажанням є побачити ще упадок більшовизму і воскресення національної Росії. Тоді я поїду до Росії приготовляти ґрунт для одвиження великої всеславянської федерації, якій належить будуччина“.

— 3 астрономії. В останніх днях січня 1931 р. малесенька планета Ерос віддалена буде від землі тільки на 26 міліонів кілометрів, щоби ця планета буде так близько землі, як жадне небесне тіло в останніх десятиліттях. Астрономічні обсерваторії приготовляються до нових дослідів над цією планетою, яка мандруючи у безконечних просторах, на деякий час наблизиться до землі. Астрономи мають чадію відфотографувати цю планету, та при помочі ріжних дослідів над рухами Ероса, визначити точніше віддалення землі від сонця, ніж це вдалось досі. Так само будуть досліджувати силу притягання землею та вплив цієї сили на рухи Ероса. А планета Ерос це справді маленька планета: вона має тільки приблизно 30 км. проміру (ІІ зміст) через звичайні далековиди і голим оком тільки тому, що вона розмірно недалеко від землі, щоби — 26 міліонів кілометрів.

— Жертви спорту. Берлінський учитель Н. підчас лешетарської прогулянки недалеко Фухсбергбаули скотинвся з гори в пропасть і потаскався так, що помер у ліжниці. — В німецьких горах т. зв. Сентісгебірге лязина придавила на смерть одну дівчину і двоє лешетарів.

— На електричній кірсі. Дня 30. грудня 1930. вранці в год. 4. в Нью Йорку виконано присуд

З друкарні Видавничої Спілки „Діло”, Львів. Ринок 9, 10.